

PKK TARİHİ

Bu broşür, **Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi**'nde PKK'yi tanıtmak amacıyla hazırlanmıştır.

PKK kısa tarihi ve yeni paradigmayı temel özellikleriyle anlatmayı esas almıştır.

PARTİYA KARKERËN KURDİSTAN PKK'NİN KISA TARİHİ

19. yüzyılda dönemin Ortadoğu'sunun büyük bir bölümünü kendi kontrolünde tutan Osmanlı'da artan merkezîyetçi eğilimler nedeniyle çağdaş anlamda Kürdistan sorunu belirir. Kürtler özerkliklerini korumak için pek çok kez isyan ederler. Bu yüzyıl çatışmayla geçer. Osmanlı 1. Dünya Savaşı'nda yenilerek küçülür. Oluşturulan yeni Ortadoğu'da Kürtlere hiçbir statü verilmez. İngiltere eliyle oluşturulan Türk ulus-devletinde, İran ulus-devletinde, Irak ulus-devletinde ve Fransa tarafından oluşturulan Suriye ulus-devletinde Kürtler statüsüz bırakılarak Kürt sorunu yaratılır. Böylelikle Kürdistan dört parçaya bölünerek, dört sömürgeci devletin egemenliğine verilir. Ulus-devletlerin politikalarında nüans farklılıklar olsa da, Kürdistan'ı sömürge pozisyonunda tutma ve Kürtleri asimile etme hepsinin en temel politikası olur. Bundan sonrası Kürtlerin her yönüyle inkar edilerek imhaya tabi tutulduğu bir kültürel soykırım kıskacıdır. Kürtlerin bu soykırımcı politikalara karşı cevabı “var olmak için isyan etmek” olacaktır. Ancak bu isyanlar çok kanlı bir şekilde bastırılacaktır. Özellikle Kürdistan'ın en büyük parçası olan Kuzey Kürdistan tam bir mezar sessizliğine bürünecektir. Türkiye Cumhuriyeti kalıcı bir şekilde Kürt sorununu tarihe gömdüğünden emindir.

PKK de başta Vietnam olmak üzere ulusal kurtuluş hareketlerinin sömürge halklara ilham olduğu, Türkiye'de 1968 gençlik hareketlerinin etkili olduğu bir dönemde Kuzey Kürdistan'da ortaya çıkacaktır. Partileşme 1978 yılında gerçekleşse de öncesinde grup dönemi vardır.

PKK tarihinde 1968-73 yılları daha çok Önderliğin Kürdistan'ı, Türkiye'yi ve dünyayı tanıma; sosyalizm ve felsefeyi anlama, bunun için araştırma-inceleme dönemi olarak ifade edilir. 1968 dalgasını güçlü yaşayan Türkiye'de gençlik hayli aktiftir ve yoğun bir şekilde örgütlenmektedir. Bu durum karşısında rejimde 12 Mart 1971'de faşist askeri darbe olur. Dönemin başbakanı Süleyman Demirel hükümetten istifa eder. Sıkıyönetim ilan edilir. Devrimcilere yoğun bir yönelim geliştirilir.

30 Mart 1972'de Türkiye gençlik hareketinin önderlerinden Mahir Çayan ve 10 arkadaşı Tokat'ın Niksar ilçesi Kızıldere mıntıkasında katledilirler. Bu katliamı protesto eylemlerine Önderliğimiz öncülük eder ve 7 Nisan 1972 yılında tutuklanarak Ankara Mamak Askeri Cezaevi'ne konulur. Önderlik cezaevinde yaklaşık 7 ay kalır. 6 Mayıs 1972'de aynı

zindanda gençlik hareketinin efsane önderlerinden Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın idam edildikleri dönemdir.

Önderliğimiz cezaevinde kaldığı sürede geçmiş pratiğin muhasebesini yapar. Gençlik hareketi içerisinde yaşananları çözümlemeye çalışır. Çıkardığı sonuçları tutuklularla paylaşır. Zindanı bir eğitim alanına çevirir. 18 Mayıs 1973 yılında gençlik hareketi önderlerinden İbrahim Kaypakkaya Dersim'de yaralı yakalanır ve Amed'te işkenceyle katledilir. Böylece dönemin gençlik önderleri önemli ölçüde tasfiye edilmiş olur. Devrimci gençlik örgütlülüğü büyük bir darbe yer. Bu koşullarda Önderlikte ayrı bir örgüt kurma fikri belirir. 1973 yılının Newroz'unda Önderlik 5 arkadaşına Ankara Çubuk barajının kıyılarındaki bu fikrini açar.

1.PKK'lileşme Hamlesi, PKK'nin Oluşumu Ve Kuruluşu

1973-1976 arası 'Kürdistan sömürgeci' ve 'Türk halkının kurtuluşu da Kürt halkının kurtuluşundan geçer' tespitleri çerçevesinde ideolojik grup dönemidir. 1976 Dikmen toplantısıyla Kürdistan'a gitme kararına ulaşılır ve bu karar pratikleştirilir. Kürdistan'daki ilk örgütlenme çalışmalarının ardından Önderlik de Kürdistan seferine çıkar ve son toplantısını 13 Mayıs 1977'de Antep'te yapar. Önderlik 15 Mayıs'ta tekrar Ankara'ya döner.

18 Mayıs 1977'de Antep'te Haki Karer arkadaş, kendilerine Stérka Sor (Beş parçacılar) diyen ajan-provokatör örgüt tarafından katledilir. Haki Karer arkadaş Karadenizli olup hareketin ilk öncü grubunda yer almaktadır. Antep, grubun en güçlü ve örgütlü olduğu, işçilerin ve aydın gençliğin yoğunluklu bulunduğu, aynı zamanda Kürdistan'ın en büyük şehirlerindendir.

Stérka Sor örgütü Türk istihbaratı tarafından gruba karşı kurulmuş, KDP tandanslı ilkel milliyetçi bir örgüttü. Lideri Alaattin Kapan'dır. İstanbul'da 1 Mayıs 1977 yılında kontrgerillanın gerçekleştirdiği Taksim katliamında da polislerle birlikte tetik çeken birisidir. Alaattin Kapan'ın cezalandırılması ile bu örgüt de yok olur.

Haki arkadaş Ordu'nun Ulubey ilçesindendir, Türk'tür. Önderliğin ilk arkadaşlarından ve şehit edildiğinde de Önderliğin resmi olarak seçilmiş ilk yardımcısıdır. Partinin 'emek timsali' olarak bilinir. Önderlik Haki yoldaşın şehadetinin ardından 'ruhumun yarısı gitti' diyecektir.

Parti tarihinde en büyük etkiyi yaratmış, partinin ruhunu oluşturmuş arkadaşlardandır. Kendisinin şehadeti daha partileşmemiş gruba çok büyük bir darbe olup, ciddi sorunlara neden olacaktır.

Haki arkadaşın şahadetinden sonra grubun yeni bir örgütlenmeye geçmesi gerektiği, yönelimlerin bunu dayattığı, bunun da ancak partileşmekle mümkün olabileceği düşüncesi gelişir. Önderlik bu düşüncüyü geliştirmek için yeniden toplantılar serisine başlar.

18 Mayıs 1978 yılında Haki arkadaşın şahadet yıl dönümünde Urfa'nın Hilvan ilçesinde Haki'nin afişlerini duvarlara yapıştıran Halil Çavgun arkadaş polislerle işbirliği içinde olan Süleymanlar aşireti tarafından katledilir. Parti Süleymanlar çetesinden hesap sormak için bir direniş örgütler. Bu mücadelenin sonunda Süleymanlar aşireti teslim olur. Bu Kürdistan'da emekçi halk tarafından feodal komprador kesimlere karşı kazanılan ilk zaferdir.

27 Kasım 1978 yılında Amed'in Lice ilçesi Fis köyünde kuruluş kongresi ile PKK resmen kurulur. Bu kongreye 25 arkadaş çağırılmasına rağmen çeşitli nedenlerle ancak 22 arkadaş katılır.

Tüm komplo ve tasfiye girişimlerine rağmen hareketin geri adım atmaması, aksine partileşerek daha büyük adımlar atması devletin yönelimini de keskinleştirir. Devletin parti kuruluşuna cevabı Maraş katliamı olur. 24 Aralık 1978'de devlet sivil faşistlerle beraber büyük bir katliama girişir. Kuzey Kürdistan'ın batı sınırında bulunan Maraş, hareketin zemin bulduğu, hızla geliştiği ilk alanlardandır. Ayrıca Kürt ve Alevi kesim ağırlıktadır. Tüm bunları tasfiye etmek için Maraş bilinçlice seçilmişti.

Maraş katliamından sonra devlet partinin daha fazla gelişmesini engellemek üzere sıkıyönetim ilan eder. Çok geçmeden bunu tüm Kürdistan'a yayar. Kitleselleşen, gittikçe güçlenen harekete karşı düşman seri tutuklamalara girişir, Elazığ tutuklamaları bu çerçevede olur. Örgütlenme komitesinde yer alan Şahin Dönmez'in tutuklanması ve ihanet etmesiyle düşman hareket hakkında önemli ölçüde bilgi sahibi olur. Gidişatı bir askeri darbenin habercisi olarak değerlendiren Önderlik bir örgütsel tedbir olarak yurt dışına çıkma kararını geliştirir. 2 Temmuz 1979 tarihinde Mehmet Sait (Ethem Akçan) arkadaşla Batı Kürdistan'ın Kobani şehrine geçer. Bir süre burada kaldıktan sonra Filistin'e gider.

Bu arada partinin ilanı için hazırlıklar yapılır. Büyük bir eylemle partinin kuruluşu ilan edilmek istenir. Alanda devletin en büyük işbirlikçisi olan Bucak aşiretinin lideri ve milletvekili Celal Bucak'a dönük eylem planlanır. Siverek'te gerçekleştirilecek olan bu eylemle hem feodal gericiliğe, ajan işbirlikçiğe bir darbe vurulacak, hem de Parti ilan edilecektir. Bu en büyük kompradorun yerinin tespit edilmesi üzerine 30 Temmuzda planlanan eylem gerçekleştirilir. Ancak askeri tecrübesizlik ve amatörlükten dolayı istenilen sonuç alınamaz. Celal Bucak yaralanır, eylemde Salih Kandal yoldaş şehit düşer. Eylemin askeri anlamda fazla bir kazanımı olmasa da siyasi ve psikolojik etkisi büyük olur. Çatışmalar sokaklara kadar yayılır; köylüler partinin saflarında feodal komprador kesimlere karşı Kürdistan'ın değişik yerlerinde de savaşma cesareti kazanırlar. Eylemle parti de kendisini PKK olarak ilan eder.

Bu durum hem Kürdistan'daki feodal komprador kesimin hem de düşmanın çok daha yoğun bir şekilde saldırmasını da beraberinde getirecektir. Artık daha çetin bir mücadele dönemine girilmiştir. İçlerinde Mazlum Doğan, Rıza Altun, Mustafa Karasu, M. Hayri Durmuş ve Ferhat Kurtay gibi öncü kadrolarının da bulunduğu pek çok tutuklama olur.

Örgütü sert mücadele koşullarına göre yeniden hazırlamak, tutuklanmaların önüne geçerek toparlanmak amacıyla Önderlik arkadaşların yurt dışına çıkarılması talimatını verir. Ancak bu talimat tam uygulanmaz. Çok az sayıda arkadaş gönderilir. Giden bu arkadaşlar Lübnan'da Filistinli örgütlerin kamplarında askeri eğitim görürken, Önderlik de ideolojik ve siyasi eğitimi yoğunlaştırarak gücü ülkeye dönüş için hazırlar. Ülkede ise 20-28 Nisan 1980'de 'kızıl hafta' ilan edilerek pek çok eylem yapılarak sürece cevap olunmak istenir.

Önderlik 1980 Mayısında yeniden ülkeye müdahale eder. Kemal Pir komutasında gerilla birimlerini örgütler, 3 koldan ülkeye gönderir. Ancak henüz bu amaca ulaşmadan 2 Ağustos 1980'de bir yol kontrolünde Kemal Pir arkadaş yakalanır. Üzerlerinde bulunan belgeler ve M. Can Yüce adlı MK üyesinin poliste çözülmesi sonucunda devlet partinin hazırlıkları hakkında bilgi sahibi olur ve bu durum 12 Eylül askeri faşist darbesinin hızlanmasına vesile olur.

Bu dönemin belki de en önemli özelliği, ciddi bir örgütsel kriz yaşanmasına rağmen partinin tabanda giderek büyümesi ve güçlenme-

sidir. Daha o zaman Batman’da belediye başkanlığı partinin eline geçer, Hilvan’da mücadeleyle belediye başkanlığı Süleymanlardan alınır, sonraki seçimlerde de kazanılır. Ceylanpınar’da bu yönlü gelişmeler yaşanır. Yani daha o dönemde halkın özyönetimleri oluşturulur. Demokratik özyönetim ve belediyecilik gelişir.

Nihayet NATO gladyosunun en kapsamlı operasyonlarından olan 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesi gerçekleşir. Bu darbe başta Kürtler ve solcular olmak üzere tüm toplumsal güçler üzerinden silindir gibi geçer. Milyonlarca kişi gözaltına alınır, on binlercesi tutuklanır, pek çok insan sokak ortasında, işkencehanelerde katledilir. Kürtler için “Türklerin karda yürürken sert karın kırılmasıyla çıkan ‘kart, kurt’ seslerinden türeme dağlı Türk” tabirini kullanan, Kürtleri yok sayan bu zihniyet olanca ağırlığıyla Kürtlerin üzerine çökecektir. En büyük vahşeti de Amed zindanında uygulayacaktır. Bu dönemde PKK kadro yapısının üçte ikisi zindandadır. Darbe ile birlikte akıl almaz baskılar, işkenceler, teslim alma çabaları geliştirilir. Düşman Amed zindanında öncü kadrolar üzerinden hareketimizi teslim almak, buradan hareketle de halkta yeşeren umutları bitirmek ister. Bunun bilincinde olan PKK’nin öncü kadroları da tarihte eşine ender rastlanır bir direngenlikle ayakta durmayı ve en amansız koşullarda, işkencehaneye dönüştürülen zindanlarda sömürgeciliği yenmeyi başarmışlardır.

Teslim alma girişimlerine karşı ilk ölüm orucu 3 Mart 1981’de 14 kişiyle başlar. Eylemin 24. gününde Ali EREK arkadaş şehit düşer. Ali EREK arkadaş zindan direnişinin ilk şehididir. Eylem 43 gün sürer ve anlaşmayla sonuçlanır ve direniş bırakılır. Bir haftalık kısa bir aradan sonra devlet yaptığı anlaşmayı unutarak yeniden hak gasplarına, işkencelere ve fiziki saldırılara girer. ABD’den getirtilen uzman işkence uzmanları eşliğinde geliştirilen çok yoğun ve sistemli bir saldırı dalgasıdır bu. Buna karşı fiili direniş gelişir. Ancak saldırının şiddeti karşısında direnenlerin büyük çoğunluğu direnişi bırakırlar. Direnenlerin sayısı 10'lara kadar geriler. Geriye kalan kitlenin çoğunluğu teslim olur, teslimiyet giderek ihanete gider. Az sayıda kalan direnişçiler de zindan kitlesinden kopmamak için mayısın ortalarında direnişi bırakırlar. Amed zindanında ‘teslimiyet dönemi’ denen dönem Mayıs 1981’de başlayan ve Mazlum DOĞAN arkadaşın direnişine kadar devam eden süreçtir.

Artık Amed zindanında her şey işkenceye dönüşür. Esat Oktay Yıldırım (Cezaevi iç güvenlik amiri) için teslimiyet yetmez, tutsakların fikirlerine, inançlarına ihanet etmelerini ister. Her şeyi bunun için yapar. İnsanın aklına gelebilecek her şeyi, nefes almayı bile işkence aracına çevirir.

Teslimiyetin ihanete, direnişin zafere götüreceğini söyleyen Mazlum DOĞAN yoldaş, önce 3 kibrit çöpüyle arkadaşların Newroz'unu kutlar, sonra kendisini asar. Bu eylem tutsakları derin bir sorgulamaya sokar. Herkes ihanetin nedenini sorgular. Sonunda “ölümü yenemediğimiz için teslim olduk” sonucuna ulaşılır. Mazlum arkadaşın eylemiyle verdiği bu mesaj büyük bir etki yaratır. Ve böylece “berxwedan jiyan e” sloganı direniş bayrağının üstüne yazılmış olur.

Mazlum DOĞAN, 1956 yılında Eleziz'e bağlı Karakoçan kazasında doğar. Aslen Dersim'lidir. 1974 yılında önderlik grubuna katılır. İdeolojik politik yaklaşımlarıyla Önderliği en fazla tamamlayan arkadaşlardan biridir. 1. kongrede merkez komite üyesi olarak seçilir. Basın yayın biriminin sorumlusu olur. 17 Eylül 1979 yılında bir yol kontrolünde tutuklanır. Sorgu ve cezaevinde direnir. İsmi dahi söylemez. Cezaevinden kaçma girişiminde bulunur. Bu girişim sonuçsuz kalınca kimliği deşifre olur. Tutsak alındığı günden şehit düşünceye kadar hep direnişin içinde olur ve öncülük eder.

İşkence ve ihanet hızından bir şey kaybetmezse de Mazlum arkadaşın başlattığı direniş giderek yayılır, yeni bir ruh oluşmuş durumdadır. Mazlumun yaşamıyla gösterdiği yolda yürümenin olmazsa olmaz olduğu sonucuna varılır. Mazlumun direnişine DÖRTLER olarak bilinen Ferhat KURTAY, Eşref ANYIK, Mahmut ZENGİN ve Necmi ÖNER arkadaşlar, Haki Karer ve Halil Çavgun arkadaşların şahadet yıl dönümünde (18 Mayıs 1982) bedenlerini ateşe vererek katılırlar. Koğuştaki bulunanlar ateşi söndürmek istediklerinden “ateşi söndürmeyin, ateşi söndüren haindir, ateşi gürleştirin” derler. Böylece her dört arkadaş birbirine kenetlenmiş halde, ateşler içinde eriyerek şehit düşerler.

Mazlum ve Dörtlerin başlattığı direniş giderek daha da büyür. Ancak düşman bu direnişin diğer tutsaklara yansımaması için işkenceyi daha da artırır. İhanet daha fazla dayatılır. Ancak başlayan direniş durmaz. Tutsaklar daha büyük bir direnişle karşılık verilmesi gerektiğinin bilincine varırlar. Ana dava savunması yapıldıktan sonra eylem kararı alınır. 14 Temmuz 1982 günü PKK ana davasının mahkemesi

yapılır. Hayri DURMUŞ arkadaş mahkemede savunma yaptıktan sonra, “hiçbir talep ileri sürmeden, koşulsuz” ölüm orucuna başladığını açıklar. Böylelikle BÜYÜK ÖLÜM ORUCU başlamış olur. Hayri arkadaş-tan sonra Ali ÇİÇEK ve Kemal PİR de eyleme katıldıklarını açıklarlar. Duruşmada hazır olanlardan 6 arkadaş eylem katılır. Hayri, “Altı kişiyle başardık” diyerek eylemin önemini vurgular. Mahkemede hazır olmayan Akif YILMAZ ve diğer bazı arkadaşlar da eyleme katılırlar. Eylem ilerledikçe düşmanın baskıları artmasına karşın eyleme katılımlar artar. Eylemde sırasıyla Kemal PİR, M. Hayri DURMUŞ, Akif YILMAZ ve Ali ÇİÇEK yoldaşlar şehit düşerler. Eylem 65. günde anlaşmayla sonlandırılır. Bu aynı zamanda teslimiyet ve ihanet zincirinin kırılması, APOCU iradenin zafer kazanması anlamına gelmektedir.

Kemal PİR Gümüşhaneli olup Türk’tür. Gruba ilk katılanlardandır. Eylemciliği, akışkanlığı ve ilkelerden taviz vermezliğiyle tanınan, PKK’ye ruh veren arkadaşlardandır. Feodal komprador kesimlere karşı yürütülen direnişleri örgütler, yönetir. Filistin’e giden ilk grupta yer alır. Gerilla savaşını başlatmak için Kürdistan’a döndüğünde tutuklanır. Ölüm orucuna ilk grupta katılır. 47.günde gözlerini kaybeder. Düşman gözlerini kaybetmeye başladığı süreçte Kemal arkadaş’a “bak Kemal gözlerin gidiyor gel vazgeç, seni tedavi edip iyileştirelim” der. Kemal arkadaş buna karşı “siz Kemal’in gözleri olsun, ama Kemal’in kendisi, düşünceleri, kimliği olmasın diyorsunuz” diyerek kahramanlığını, devrime bağlılığını ve direnişçiliğini gösterir. Yaşam anlayışını da “biz yaşamı uğruna ölecek kadar seviyoruz.” diyerek ortaya koyar. Ölüm orucunun 57. gününde şehit düşer.

M.Hayri DURMUŞ, Bingöllüdür. 1974 yılında gruba katılır. Önderlikle parti manifestosunu yazan arkadaşdır. 1. Kongreye katılır. Parti merkez komite üyesidir. Örgütçü kimliği, sabrı ve çözüm gücü olan özellikleriyle tanınır. Bu yönleriyle önderliği tamamlar. 27 Kasım 1979 yılında Ferhat Kurtay’la birlikte yakalanır. Tüm direnişlerde yer alır. Eylemin 60. gününde şehit düşer. “Mezar taşıma ‘bu adam ülkesine borçlu gitti’ diye yazın!” diyecek kadar halkına bağlı ve sorumluluk sahibi bir önder kadrodur.

Akif YILMAZ, Karslıdır. Mazlum Doğan arkadaş zindandan kaçır-makla görevlendirilir. Ancak başaramaz. Bundan dolayı kendisini hep suçlu hisseder. Ölüm orucu başladığında tereddütsüz katılır. Sadelik ve bağlılığıyla öne çıkar. Eylemin 62. gününde şehit düşer.

Ali ÇİÇEK, Urfalıdır. En genç arkadaşlardan birisidir. Kemal Pir kendisine KIZILYILDIZ lakabını takar. Sorguda ve cezaevinde hep direniştir. Eylemci özelliği çok öndedir. “PKK bize teslimiyeti değil, direnişi öğretti” diyerek eyleme başlar. Eylemin 65.gününde şehit düşer.

Eylem, devletin siyasi savunma hakkını kabul ettiği, işkence ve itirafa zorlamaya son vereceği, insan onuruna uygun yaşam koşullarını sağlayacağı sözü üzerine anlaşmayla sonuçlandırılır. Ancak her seferinde olduğu gibi devlet bir kez daha verdiği sözleri, yaptığı anlaşmayı hiçe sayarak siyasi savunma yapma hakkını gasp etmeyi, işkence ve itirafçılaştırma politikalarını sürdürmeyi esas almıştır. Bunun üzerine de bir yandan fiili durumlar yaratılarak mahkemelerde hareket savunulurken, bir yanda da yeni bir direnişin hazırlıkları yapılmaktaydı. 1 Eylül 1983 günü Suruç Grubu duruşmasında yeni bir ölüm orucu başlatıldığı duyuruldu. 2 Eylül günü zindandan da bir grup arkadaş eyleme katıldı. 5 Eylül 1983 günü zindandaki tutsakların yüzde seksenden fazlası “yaşatır ölüm, Kahrolsun Sömürgecilik, Yaşasın Bağımsızlık!” vb. sloganlar haykırarak, koğuş kapılarında barikatlar kurarak fiili direnişe geçtiler. 200’den fazla tutsak ölüm orucuna katıldı. Cezaevi yönetimi neye uğradığını şaşırıldı. Sonuçta 7. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığının emriyle tutsaklardan oluşan bir heyete koğuşlar gezdirilerek eylemin kontrol altında sürdürülmesi hedeflenirken, aynı heyetle görüşmeler yapılıyordu. 27 Eylül 1983 günü siyasi savunmaların hiçbir kısıtlama olmadan yapılması, işkencelere son verilmesi ve insan onuruna yaraşır yaşam koşullarının sağlanması temelinde eylem başarıyla sonuçlandırıldı.

Bu eylemin sonuçlanma koşullarına ancak Ocak 1984’e kadar tahammül edebilen devlet yeni ve vahşi bir saldırı dalgası başlattı. Tek tip elbise giyilmemesini bahane ederek saldıran askeri yönetime karşı ölüm orucu ve fiili direnişle yanıt verildi. Bu direnişte öncü PKK kadrolarından Cemal Arat yoldaş ile Devrimci Yol davasından yargılanan Orhan Keskin isimli arkadaş ölüm orucunda şehit düştüler. Necmettin Büyükkaya isimli yurtsever işkence ile katledildi. Onlarca tutsak ağır yaralandı, sakat bırakıldı. Ölüm orucunun geriye dönüşü olmayan bir aşamaya varması üzerine kitlesel ölümler gerçekleşmeden bir kez daha 7. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliği ile Askeri cezaevi yönetimi direnişteki tutsaklarla anlaşma yapmak zorunda

kaldılar. Bu siyasi savunma yapmayı garanti altına alan son anlaşma oldu.

Ölüm orucu ve fiili direnişin zaferle sonuçlanması işkenceleri önemli oranda durdurur. İhanetin önü alınır. Düşmanın öncü kadrolar üzerinden yaptığı teslim alma planlamaları tümünden boşa çıktığı gibi, düşman sergilenen bu devrimci irade karşısında yenilmiştir. Zafer direnen PKK'nin ve Kürt halkının olmuştur.

Önderlik yurt dışına çıktıktan kısa bir süre sonra eğitim için hep arkadaş ister. 12 Eylül darbesinden sonra bu gidiş hızlanır. Gelen arkadaşlar gruplar halinde Filistinli gerillalar arasında dağıtılırlar. Filistinliler en fazla 10 arkadaşın bir kampta kalmasına izin verirler. Önderlik bu süreçte gelenlerle yoğun ilgilenir, eğitim çalışmalarına ağırlık verir. Bu eğitimlerin sonucunda 15-26 Temmuz 1981 tarihleri arasında Partinin 1. konferansı yapılır. Bu konferansa yaklaşık 70-80 civarında arkadaş katılır. Bu konferansla yaşanan sorunlara köklü müdahale edilir. Mültecileşmenin önüne geçerek kadroların yönü ülkeye çevrilir. Önderlik bu süreci büyük bir hazırlık süreci olarak değerlendirir. Konferanstan sonra da yoğun bir eğitim faaliyeti geliştirir. Önderliğin konuşmaları kasetlere alınarak çözümlenir ve kitap haline getirilir. Kürdistan'da Zorun Rolü, Örgütlenme Üzerine, Ulusal Kurtuluş Problemi ve Çözüm Yolu, Ulusal Kurtuluş Cephe Programı, Kürdistan'da Kişilik Sorunu ve Devrimci Militanın Özellikleri, Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi Programı adlı kitap ve broşürler bu dönemde yazılır.

Konferanstan sonra hareketi en fazla etkileyen olay İsrail'in Lübnan'ı işgal etmesi savaşıdır. İsrail 5 Haziran 1982 yılında Lübnan'a saldırır. İsrail-Lübnan sınırına yerleştirilen güçlerimiz adeta savaşın içinde kalırlar. Bu savaşta büyük bir direniş gösteren PKK militanları 11 arkadaş şehit verirler, bir o kadar da esir düşer.

20-25 Ağustos 1982'de savaşın etkili olduğu Güney Lübnan'da Parti ikinci kongresi gerçekleşir.2. Kongre adeta birinci konferansın aldığı kararları daha da güçlendirmiş, kadronun yönünü ülkeye vermiş, savaşı başlatma kararına ulaşmıştır. Kongre zindanda direnen yoldaşların haykırışlarına cevap olmuştur. 23 Mayıs 1983 yılında Türk devleti KDP (Kürdistan'ın güneyindeki işbirlikçi Kürt Partisi) ile gizli bir anlaşma yapar ve bunun sonucunda sıcak takip adı altında ilk sınır ötesi operasyonunu yapar.

2.PKK'lileşme Hamlesi ve 15 Ağustos 1984 Atılımı

1984 yılı başlarında yeni bir planlama yapılır. Buna göre Hézén Rızgariya Kurdistan (HRK) adlı askeri örgütlenmeye gidilir. Tüm silahlı propaganda birlikleri bu askeri örgütlenmeye bağlanır. Ve güçler yeniden planlanan yerlerine giderler. 15 Ağustosta atılımı başlatma kararı alınır. Üç ilçede kontrolü ele geçirmek şeklinde planlanan atılım, çeşitli nedenlerle planlandığı gibi gerçekleşmez. Planlamaya uygun olarak AGİTArkadaş komutasındaki 14 Temmuz Silahlı Propaganda Birliği Eruh'a, bir diğer birlik Erdal Arkadaş komutasında Şemdinli'ye girer ve bir süre denetime alırlar. HRK'nin kuruluş bildirgesi okunur. Şehirde propaganda yapılır ve Eruh karakolundaki askeri malzemelere el konulur.

15 Ağustos atılımı böyle gerçekleşir. Dersim direnişinden sonra (1938) ilk defa devlete karşı silahlı bir mücadele gelişir. Kürtlerin 29. isyanı böyle başlar. Sosyolog İsmail Beşikçi buna 'ilk kurşun' der. Sömürge insanının beynindeki korku duvarlarının yıkılmasında bu önemli bir olaydır. Bu, sömürge insanının korkusunu yenmesidir.

15 Ağustos hamlesinden sonra adeta ölüm uykusundan uyanan Kürt halkı hızla saflara akar. 21 Mart 1985 yılında ERNK adında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi ((Eniya Rızgariya Netewa Kurdistan) ilan edilerek halk örgütlenmesine de ağırlık verilir. Hareket gittikçe Batı Kürdistan içinde de taban bulur. Önceleri tek tek, sonraları gruplar halinde parti saflarına katılım olur. Böylece Rojava kitlesi büyük oranda partiye açılır. Giderek güçlenen ve halkla bütünleşen Partinin bu gelişimini engellemek isteyen düşman, Güney Kürdistan'daki işbirlikçileri olan KDP üzerinden de harekete karşı komplolar geliştirir.

1986 yılın 3.kongre yılıdır. Kongreye gelme hazırlığı yapan AGİT arkadaş sınırı geçemez. Silahlı mücadelenin sembol dağlarından Gabar'da 28 Mart 1986'da henüz tam aydınlatılamayan, komplo şüpheleri olan bir tarzda şehit edilir.

AGİT Arkadaş (Mahsum KORKMAZ), Lübnan'da görülen eğitimden sonra ülkeye dönen Kemal Pir'in yakalandığı olayda kıl payı kurtulur. Lübnan'a geçip eğitimden geçtikten sonra komuta düzeyinde ülkeye dönerek savaşı geliştirecektir. Kendi döneminde Önderlik çizgisine sahip çıkan en aktif arkadaşlardandır. 15 Ağustos atılımı onun komutasında gerçekleşir. Şehit düştüğünde HRK'nin genel komutanı-

dır. Önderliğimiz kendisi için ‘ulusal kahraman’, ‘şehitler şehidi’ tanımlamalarını kullanacaktır. Gerçekten de savaşı PKK’nin ruhuna ve ilkelelerine göre yürüten, bunun için mücadele eden, yeri doldurulamaz bir yoldaştır.

Halkı dışında hiçbir güce dayanmayan, özgücü esas alan, emperyalizmin Kürdistan için oluşturduğu statüsüzlüğü dört parçada da yok etmeye çalışan ve Kürdistan’da gittikçe güçlenen harekete karşı başta ABD olmak üzere NATO planlaması ve faaliyetleri daha gelişip somutlaşır. Hareketi uluslararası alanda terörist ilan ederek yönelebilmek için ulusal kurtuluş hareketlerini önemli ölçüde destekleyen İsveç Başbakanı Olof Palme Türkiye İstihbaratı ve NATO gladyosu tarafından katledilir. Bu cinayet anında PKK’ye yüklenmek istenir, özellikle Türk basınında olayın hemen ardından bu yönlü manşetler atılır. Bu komployla hareket terörist ilan edilir ve çeşitli soruşturmalara maruz kalır. Bu kapsamda hareketin daha grup aşamasından kalma öncü kadroları olan Duran KALKAN ve Ali Haydar KAYTAN Almanya’da zindana atılarak altı yıl tutuklu kalırlar. Bu yönelimler değişik düzeylerde tüm Avrupa’da gerçekleştirilir.

Hareketimizin tarihinde çok önemli bir yer tutan üçüncü kongre 1986 yılında gerçekleştirilir. Çok önemli kararların alındığı, yeni örgütlenmelere gidilen bu kongrede, AGİT Arkadaşın anısına bağlılığın bir gereği olarak askeri örgütlenme olan HRK yerine Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan (ARGK) kurulur. Bu ordulaşmanın ifadesidir. Bunun yanında o zamana kadar görülen eğitimler derli toplu hale getirilerek Akademi düzeyinde eğitime geçilir. Artık eğitimler Mahsum KORKMAZ (AGİT) Akademisi’nde verilir. Kürt gençlerinin sömürgeci devletlerin askerliğine gitme yerine kendi halkı için askere gitme anlamına gelen zorunlu askerlik yasası çıkarılır. 21-28 Mart tarihi ‘Ulusal Kahramanlık Haftası’ ilan edilir. Mayıs ayı ‘Şehitler Ayı’ ilan edilir. Parti içine dönük savaşın çizgiye ve gereklerine göre yürütülmemesi nedeniyle yönetim kademesi yoğun bir soruşturmaya tabi tutulur. Parti içinde netleşmenin sağlanmasına çalışılır. Bu çerçevede **“Burada çözümün an değil tarihtir, kişi değil toplumdur”** sloganı kongrenin sloganı olur. Avrupa örgütüne müdahale edilir.

Grup döneminden beri Önderlikle olan kadroların 3.kongrede soruşturmaya alınmaları, yeni sorunları beraberinde getirir. Köylü kökenli bazı kişiliklerin özellikle MK’nin soruşturmaya alınmasından da

yararlanarak ‘aydınların dönemi bitti, köylülerin dönemi başladı’ anlayışıyla yetkisini kötüye kullanarak, komplocu ve iktidarcı bir çizgiyi esas almaları ve savaşı bu temelde yürütmeleri çok büyük tahribatlara neden olur. Parti tarihinde çizginin en fazla ayaklar altına alındığı bu dönemde pek çok bağlı ve üst düzey kadro şehit düşecektir. Bu durum, bu iktidarcı ve çizgi dışı anlayış sahiplerinin yaşama imkanı bulmasını kolaylaştırmıştır. Bunlar 3. kongrede alınan kararları kendilerine göre yorumlayarak uygularlar. Düşmanla mücadele etme yerine halka karşı eylemler geliştirirler. Halka karşı ilk eylemler bu süreçte gelişmiştir. Önderlik bu süreci ‘asi avare çetecilik dönemi’ olarak değerlendirmiştir. Gerillanın amacından uzaklaştırılmasının had safhaya çıkarıldığı dönemi de ifade ediyor.

25 Ocak 1990 yılında Önderlik sahasında bir tatbikat sırasında Önderliğin çocukluk arkadaşı olan Hamza (Hasan BİNDAL) Topal Metin (Şahin Baliç) tarafından katledilir. Bu eylemle birlikte Önderlik asi avare çeteciliğe ve feodal komploculuğa savaş açar. ‘Dörtlü Çete’ (Şemdin Sakık (Zeki), Şahin Baliç (Topal Metin), Halil Kaya (Kör Cemal) ve Cemil Işık (Hogır) tanımı yapar. Parti içindeki bu anlayışları temizlemek için 2. Konferansı toplar. 4-12 Mayıs 1990 yılında toplanan bu konferans 4. kongreye hazırlık niteliğindedir.

1990’lı yıllar dünyada büyük değişimlerin olduğu, sosyalist blok ve Sovyetler Birliği’nin yıkıldığı, Irak’ın Kuveyt’i işgal ettiği, buna karşılık uluslararası müdahalenin gündemde olduğu bir süreçtir.

Bu dönemin bir diğer önemli bir özelliği de harekete yönelik halk desteğinin giderek artması ve halk serhildanlarının gelişmesidir.13 Mart 1990 yılında Mardin’in Savur ilçesinde şehit düşen Mardin Eyalet komutanı Abdullah Avcı ve 13 yoldaşı için Nusaybin esnafı kepenk kapatır. Verilen bir gerilla cenazesini halk kitlesel bir şekilde sahiplenir. Olaylar çıkar ve çıkan olaylarda bir yurtsever şehit düşer. Bunun üzerine Cizre de serhildanlara katılır, düşmanla çatışır. Devletin müdahalesi sonucu aralarında çocuklarında bulunduğu 5 kişi yaşamını yitirir. Bunun üzerine Dargeçit, Dêrik, Kızıltepe, Mazıdağı, Silopi, Farqin ve Siverek’te halk kepenk açmayarak bu direnişe katılır. Mücadele tarihimizde yeni bir dönemin, halk serhildanlarının başlangıcı olan bu süreç, gerillanın halklaştığını gösterir. Zaten gerillanın halklaşması ve mücadelenin geniş kesimlere mal olması sonucu gerilla saflarına akın akın gelişler olur, gerilla sayısı bir anda bir kaç kat artar.

21 Mart 1990 yılında Amed burçlarında Zekiye Alkan adlı üniversite öğrencisi Kürt kızı bedenini ateşe verir. Newroz ateşini kendi bedeniyle gürleştirir. Artık mücadelenin halk tarafından en üst düzeyde sahiplendiği yıllardır bu yıllar.

25-31 Aralık 1990'da toplanan 4. Kongre birinci kongreden sonra ülkede gerçekleştirilen ilk kongredir. Kendisini gerilla kongresi olarak ifade eder. Önderlik kongreye dünyadaki, bölgedeki ve Kürdistan'daki gelişmeleri çözümlediği politik raporu sunar. Kendisi kongreye katılmaz. Kongre Güney Kürdistan'ın Haftanın alanında gerçekleşir. Kongrede gerilla ordusunun daha da büyütülmesi, gerilla savaşını stratejik denge aşamasına çıkarmak için hareketli savaşın geliştirilmesi, Botan-Behdinan Savaş Hükümeti'nin ilan edilmesi, Ulusal Meclis'in kurulması vb. kararlar alır.

Yine bu dönemde Fransa'da düzenlenen bir konferansa katılan Kürt milletvekilleri SHP'den (Sosyal Demokrat Halkçı Parti) atılırlar. Atılan bu milletvekilleri Halkın Emek Partisini (HEP) kurarlar. Bu parti kısa sürede legal alanın her tarafında örgütlenerek legal direnişin kalesi olur. Onlarca üye ve yöneticisi katledilmesine, yasaklanmasına rağmen bu çizginin gelişmesi engellenemez. Artık uyanan ve mücadeleyi yükselten Kürt halkı, gerillalaşmakta, serhildana kalkmakta ve tüm engellemelere karşı legal siyasette varlık görmektedir.

10 Temmuz'da Amed'de devlet güçlerince kaçırılarak katledilen Vedat Aydın (Halkın Emek Partisi İl Başkanı)'ın cenaze törenine 100 bini aşkın insan katılır. Devlet bu serhildana katliamla cevap verir. Onlarca insanı katletmesine, yüzlercesini de tutuklamasına rağmen bu gelişmeyi engelleyemez.

1992 yılı Newroz'u en kapsamlı kitle gösterilerine sahne olur. Kürdistan'ın birçok il ve ilçesinde esnaf kepenk, şoförler de kontak açmaz, öğrenciler okula gitmez. Devletin birçok kurumu protesto edilerek işlemez hale getirilir. Bu direniş Kürdistan'ın her alanına olduğu gibi Türkiye metropollerine de yayılır. 1992 Newroz'unda İzmir Kadifekale'de Kürt kızı Rahşan Demirel bedenini ateşe verir. Başta İstanbul, Adana ve Mersin olmak üzere birçok yerde kitlesel eylemler gelişir. Kürdistan'da devletin iktidarına karşılık demokratik otorite de gittikçe daha fazla belirginlik kazanır.

Bu dönemde Türkiye-İsrail ilişkilerinde belli bir gelişme olur. Türkiye İsrail'den Bekaa'da bulunan PKK kamplarını vurmasını ister. Tür-

kiye-İsrail ilişkisi bu ihtimali her geçen gün daha da arttırır. Bunun üzerine Önderlik Bekaa'daki kampları kapatarak Şam'a geçer. Akademi düzenini Şam'da okullar sistemi tarzında sürdürür. Önderlik 1998 yılında Suriye'den çıkıncaya kadar da Şam'da kalır.

Bu dönemin en önemli gelişmelerinden birisi de Güney savaşıdır. 4.Kongre Botan ve Behdinan'ın özgürleştirilerek bir savaş hükümeti kurulmasını, bunun için ulusal meclisin geliştirilmesini önüne hedef koymuştu. 1992'de bunun belli derecede koşulları oluşmuştu. Ancak emperyalist güçler, bölgenin gerici güçleri, faşist Türk devleti ve Güney Kürdistan'daki işbirlikçi güçler bu gelişmeye fazla seyirci kalmadılar. Emperyalist güçler o zamana kadar birbirleriyle kanlı bıçaklı olan KDP ve YNK örgütlerini uzlaştırmak ortak bir hükümet ve meclis kurmalarını sağladılar. 4 Ekim 1992 günü toplanan Güney Kürdistan Parlamentosu ilk oturumunda iki karar aldı. Birincisi Irak'la federasyon ilişkisi, ikincisi ise PKK ile savaş kararıydı. Ve bu kararlar alındıktan hemen sonra dağıldı. Bunlar açıkça emperyalist ve sömürgeciliğin istekleriydi. Kararın alındığı aynı gün Türk Ordusu ile birlikte saldırıya geçerek savaşı başlattılar. Bu savaş, PKK tarihinin dönüm noktalarından biridir.

Türk ordusu da tarihindeki en büyük "operasyona" başlar. 120 bin askerle, tankı, topu ve uçaklarıyla savaşa katılır. Birçok alanda cephe savaşları verilir. Her türlü teknik kullanılmasına rağmen gerillanın iradesini, savaşma azmini, kararlılığını ve cesaretini kıramaz. Savaş ilerledikçe hem işbirlikçi güçler hemde sömürgeci Türk devleti zorlanır. Gerilla direnişi Haftanın, Zap ve Xakurkê alanlarında yoğunlaşır. Bu savaşın en çarpıcı olaylarından biri 24 Ekim'de Lolan'da bir tepede mermisi biten Beritan (Gülnaz Karataş) arkadaşın peşmergelere teslim olma yerine son mermisine kadar çatıştıktan sonra kendisini uçurumlardan atarak şehit düşmesi olayıdır. Bu tutumuyla Dersim direnişinde büyük kahramanlıklar gösteren Besé'nin şahsında direnişçi Kürt kadınının geleneğini sürdürür. Beritan'ın bu direnişi özgürlük ve direnişçilik ölçütü olur. İşbirlikçilik karşısındaki bu duruşu ve ölüm pahasına özgür yaşama bağlılığı PKK'de ilke değerinde ele alınır.

Yaklaşık 45 gün süren bu savaş Ferhat'ın (Osman Öcalan) teslimiyet anlaşmasıyla son bulur. Bu anlaşmaya göre gerillalar sınırdan uzak bir bölgeye götürülecek ve can güvenlikleri sağlanacaktı. Bu anlaşma gereği gerilla güçlerinin bir kısmı Zelé alanına götürülür. Haftaninde

direnenlerin önemli bir kısmı ise Kuzey'e (Botan) geçerler. Yaşanan bir pata durumudur. PKK askeri anlamda stratejik hamle yaparak sorunu çözme yolundaki potansiyelini iyi kullanamamış, düşman da PKK'yi ezememiştir. Zafer bu savaşla uzaklaşmış, sorunun çözümsüzlüğü günümüze kadar gelmiştir. Kürt işbirlikçilerinin sömürgecilikle bir olup Kürt Özgürlük Hareketi'ne saldırmasının böylesi ağır bir sonucu olmuştur.

Zelé'de başını Ferhat'ın çektiği ve giderek savaş kaçkınılığına dönüşen bir anlayış gelişir. Zelé bu anlamda partinin direnişçi çizgisine, 4.kongrenin gerillalaşma kararlılığına karşı bir darbenin, sekteye uğratmanın adıdır. Daha sonra bu alan üzerinden yapılan müdahalelerin tümünde bu çizgiyi görmek mümkündür.

Önderlik yaşanan bu duruma müdahale ederek gelişmeleri hızlandırmak için yeni taktik adımlar geliştirir. Bu süreçte Türk devleti tarafından arabulucuların devreye girmesiyle Önderlik 21 Mart 1993 yılında bir aylığına tek taraflı ateşkes ilan eder. Bununla soruna siyasal çözüm bulma veya arama yolunu açar. Özellikle Cumhurbaşkanı Özal'ın da alttan alta buna olumlu yaklaşması üzerine Önderlik bu seferde süresiz ateşkes ilan eder. Ancak uluslararası güçler ve bölge gerici devletleri Kürt sorununun siyasal çözümüne hazır olmadıklarından bu girişimleri boşa çıkarmak için çeşitli yollar denerler. Bunun başını İngiltere çekiyordu. İngiltere'nin girişimleriyle ordu içinde darbe yapılır. Sonra çözüm arayışında olan Turgut Özal kuşkulu bir şekilde ölür. Günümüzde hala ölüm nedeni araştırılmaya devam etmekte olup her geçen gün daha fazla veri kendisinin sorunun çözümünü istemeyen NATO gladyosu destekli Türk gladyosu tarafından öldürüldüğünü gösteriyor. Yönetim tamamen İngiliz yanlısı kliğin denetimine girer. Özal'ın ölümünden ya da öldürülmesinden sonra ordu içinde çözümden yana olan askerler de tasfiye edilir. Böylece savaş kör bir dövuşe dönüşür. Parti içindeki pratiği asi avare çete pratiği olan kesimler de bunu fırsat bilerek kendi anlayış ve yaklaşımlarını dayatırlar. Ateşkese rağmen devlet operasyonlarını hiç durdurmaz. Bu operasyonlarda yüzün üstünde gerilla şehit düşer. Bu operasyonlar ateşkese fiili olarak işlemez kılar. 24 Mayıs 1993'te Bingöl-Elazığ yolunda 33 askerin öldürülmesiyle ateşkesin anlamı kalmaz ve Önderlik 8 Haziran 1993 günü yaptığı basın açıklamasıyla ateşkese son verir.

Kendisini bir özel savaş makinesi olarak örgütleyen faşist Türk devleti Kürdistan'ı yeniden fethetme arayışına girer. Bunun için oldukça büyük yatırımlar yapar. Teknolojinin son ürünleri olan silahları alır. Özel savaşı tırmandırarak 17 binin üzerinde faili meçhul cinayete, köy yakıp yıkmalara, zorla göç ettirmelere başvurur. Bu süreçte 4 binin üzerinde köy boşaltılır. Birçok ilçe yaşanmaz duruma getirilir. Yaklaşık 4 milyon insan yerinden yurdundan edilerek göç ettirilir. 'Balık tutmak için suyu kurut' politikasını uygular. Hiçbir kurala uymayan kirli bir savaş yürütür. Gerillaya dönük çok büyük askeri operasyonlar düzenlenir. Gerillanın uyguladığı alan tutma taktiğini bu sefer Türk ordusu yapar. Savaş tam bir kör dövüşe dönüşür ve kendisini tekrar eder.

Önderlik bu tekrarı sonlandırmak, yeni açılımlar yapmak için 5.kongreyi toplar. 5.Kongre 26-31 Ocak 1995'te toplanır. 5. Kongre ülke topraklarında toplanır. 4.Kongreden beri yaşanan pratiği değerlendirir. Önderlik kongreye politik rapor sunar. Bu politik raporda dünyanın, bölgenin ve hareketin durumunu değerlendirir. Dünyadaki gelişmelere bağlı olarak Partide de değişimin gerekli olduğunu belirtir. Bu yüzden kongreye 'değişim ve yargılama kongresi' denir. Reel Sosyalizmin dogmatik, kalıpcı yönlerini eleştiriye tabi tutar. Örgütün amblemi değiştirilir.

Kongre aynı zamanda bir yargılama kongresi olur. Xakurké ve Zelé pratiğinden dolayı Ferhat yargılanır ve parti üyeliğinden atılır. Sıradan bir çalışan durumuna düşürülür. Savaş pratiğinde rolleri olan ve rollerini oynamayan tüm kadrolar sorgulanır. Merkezden başlamak üzere herkes özeleştirici sürecinden geçer.

Ancak savaş pratiğinde ciddi bir gelişme olmaz. Eski pratik kendisini tekrar eder. Önderliğin eğitip hazırladığı ve ülkeye gönderdiği gruplar fazla etkili olamazlar. Oluşan savaş tarzına teslim olurlar.

Yurt dışı sahasında, özellikle Avrupa'da hareketimiz terörist ilan edilerek yasaklanmasına rağmen kitlede büyük gelişmeler yaşanır. Yüzbinleri bulan kitleseleylemlilikler gelişir. Avrupa'da Sürgünde Kürt Parlamentosu kurulur. 21 Mart 1995'te ilk defa Kürtçe yayın yapan bir televizyon (Med TV) açılır. Bunlar nefes borusu olmakla beraber yaşanan tikanıklığı aşmada yetersiz kalırlar.

1995 yılının Ağustos ayında bir daha sömürgecilikle işbirliği yapan Güneyli güçlerle savaş durumu yaşanır. Yaklaşık 6 ay devam eden bu savaşta ciddi bir gelişme sağlanamaz.

Türk devleti kesin sonuç almak için bu sefer Önderliğe yönelir. 6 Mayıs 1996'da Şam'da Parti Merkez Okulu'na yakın bırakılan patlayıcı doldurulmuş bir araçla suikast düzenlenir. Bu suikast girişimi örgütte derin bir sarsıntı yaratır. 30 Haziran 1996 yılında Zilan arkadaş tarafından Dersim'de bir fedai eylem gerçekleştirir. Bu eylem tarzı PKK'de bir ilktir. Sonrasında zaman zaman görülecek bir eylem tarzıdır. Fedai eylem tarzına öncülük eden Zilan (Zeynep Kınacı) 1995 yılında Adana'dan saflara katılır. Yaklaşık bir yıl Dersim'de gerillacılık yapar. Önderliğe dönük saldırılara karşılık böyle bir eylemi planlar. Dersim'e gelerek devlet töreni yapan askeri birliğe dalarak kendisini patlatır. Geriye bıraktığı mektubunda eylemini gerekçeleriyle birlikte anlatır. Önderlik "Zilan komutandır, bizler emir eriyiz" diyerek bu eylemin anlamını ortaya koyar. Zilan bu eylemiyle özgürlüğün, Önderliğe bağlılığın sembolü olur, tanrıçalaşır. Bu eylem tarzı Türk devleti üzerinde derin etkiler yapar.

1996 yılında Türk devleti çeşitli kanallarla Önderliğe haber göndererek ateşkes istemesi, çözüm arayışlarını dillendirmeleri üzerine Parti bir kez daha tek taraflı ateşkes ilan eder. Avrupa'da çeşitli düzeylerde gizli görüşmeler olur. Ancak iç ve dış güçler bu ateşkesi de boşa çıkarırlar.

1997 yılında Türk devleti büyük bir güçle Kürdistan'ı işgal seferine girişir. 14 Mayıs Operasyonu denilen bu girişimine Güney Kürdistan'daki işbirlikçi güçler (KDP) de katılır. Türk devleti bu girişimle Güney Kürdistan'daki gelişmeleri denetiminde tutmayı ve tampon bölge oluşturmayı hedefler. 1997 savaşında KDP'nin de destek verdiği Türk ordu birliklerinin bir kısmı halen Güney Kürdistan'dadır.

1998 yılında yeniden çeşitli çevrelerden ateşkes çağırısı gelir. Çeşitli görüşmeler yapılır. Önderlik barışa bir şans daha vermek için 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde üçüncü defa tek taraflı ateşkes ilan eder. Ancak uluslararası ve bölgesel güçler bu durumu komployu örgütlemek için kullanırlar. İngiltere'nin planladığı, ABD'nin uyguladığı uluslararası bir komplo düzenlenir. Çünkü emperyalist ülkelerin yeni dünya düzeni ekseninde Ortadoğu'ya müdahale etme istem ve girişimleri vardır. Bu müdahaleyi Önderlik üzerinden yaparlar. Bunun için bölge

devletleriyle yoğun diplomatik ilişkiler geliştirirler. Zaman ilerledikçe operasyonların durmadığı gibi ateşkese de hiçbir şekilde cevap verilmez. Bu durum Önderliği kuşkulandırırsa da, Önderlik ateşkese bozmaz.

1999 Yılı, Devletler Arası Komplö

1998 yılı ortalarında Yunanistan parlamentosundan bir grup milletvekili Önderliği ziyaret ederek Önderliği Yunanistan'a davet ederler. Bu daveti Yunan Meclisi adına Meclis Başkan Vekili yapar. Yunan meclisinin yarısından fazlası bu davet mektubuna imza atarlar. Bu planın bir parçası olarak Türkiye Suriye sınırına askeri yığınak yapar. Amerika tatbikat adı altında savaş gemilerini İskenderun'a gönderir.

Türkler savaş hazırlıklarını tamamlayarak teyakkuza geçerler. Türk Ordusu sınıra yığınak yapar. Doğu Akdeniz'e konuşlanmış ABD savaş gemileri füzelerini Önderliğin bulunduğu yere ve Suriye'nin stratejik önemi olan siyasi, Askeri ve ekonomik merkezlerine kilitlerler. İsrail Golan tepelerindeki yığnağını arttırır. NATO'nun ilgili karar-gahları kırmızı alarm durumuna geçerler.

Bu koşullar altında Önderliğimiz Suriye'yi daha fazla zorlamamak için alandan çıkmaya karar verir. Suriye devleti de Önderlikten bunu ister. Durum hızla bir savaşa doğru gider. Bu durumda Önderlik yeni arayışlara girer. Önderliğin önünde iki seçenek vardır: Ya dağa çıkacak ya da Avrupa'ya gidecek. Önderliğin isteği birinci seçenek olmasına rağmen koşullar buna elvermez. İkinci seçenek üzerinde yoğunlaşır. Yunan Meclisinin daveti de olunca sorunu uluslararası platforma taşı-rarak, siyasi yönden çözmeyi esas alır ve bu hedefle Avrupa'ya çıkma-ya karar verir. Önderlik 9 Ekim 1998 günü Suriye'den ayrılarak Yunanistan'a gider. Ancak Yunan devleti verdiği sözü tutmaz. Önderliği davet eden hiçbir milletvekili havaalanına gelmez. Önderliği Yunan istihbaratı karşılar ve Yunanistan'a girmesine izin vermez. Önderlik bir süre havaalanında kaldıktan sonra tarifeli bir uçakla bu sefer Rusya'ya gider. Yaklaşık bir hafta Rusya'da kalır. Rusya meclisinin alt kanadı olan Duma'da Önderliğe siyasi statü verilmesi kabul edilir. Fakat Rusya bu kararı kabul etmez. Önderliğin ülkelerinden çıkması için dayat-malarda bulunurlar.

Önderlik yeni bir yer arayışa girer. İtalyan Sol Komünist partisi milletvekilleri Önderliği Roma'ya davet ederler. Önderlik bu davet ve

Dalama hükümetinin bilgisi dahilinde 12 Kasım 1998’de İtalya’ya gider. Yaklaşık 56 gün İtalya’da kalır. Avukatları Önderliğe iltica vermeleri için Roma İstinaf Mahkemesi’ne başvururlar. Avrupa’daki Kürt kitlesi ve dostları Önderlik etrafında kenetlenir, sokaklar dopdoludur, halk ayaktadır. Uluslararası güçler, Önderliği Roma’dan çıkarmak için yoğun bir diplomatik faaliyet yürütürler. Avrupa devletlerinin hiç birisi İtalya’ya destek vermeyerek onu yalnızlaştırır. İtalya da bunu daha fazla kaldıramaz, Önderliğe siyasi statü de vermez. Dalama Hükümeti Önderliğe hukuki bir çözüm bulmaya çalışır. Ancak mevcut sistemi korumak için geliştirilen hukuk Önderliğe yer vermez. Önderlik 16 Ocak 1999 yılında Roma’dan ayrılarak Rusya’ya gider. Rusya hükümeti Önderliğimizi sınır dışı etmekte kararlı davranır. Ve Önderlik yeniden ve gizli olarak Yunanistan’a girmek zorunda kalır. Bu da komplonun önemli bir parçasıdır.

En sonunda Yunanistan Önderliği Afrika’daki Kenya büyükelçiliğine gönderir. Önderlik 15 gün burada kaldıktan sonra başka bir ülkeye götürülmek vaadiyle elçilikten çıkarılarak Türklere teslim edilir. 15 Şubat 1999 yılında Önderlik Türkiye’ye getirilerek İmralı adasına konulur. Dönemin Başbakanı Bülent Ecevit daha sonraki demeçlerinde hegemonik güçlerin Önderliği neden Türkiye’ye teslim ettiklerini bir türlü anlayamadığını belirtmiştir. Bu söylem bile gerçekleşen komplo-nun ne kadar kapsamlı ve dıştan olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu sürecin en önemli gelişmelerinden biri, Önderliğin Suriye’den çıktığı gün Maraş zindanında “GÜNEŞİMİZİ KARARTAMAZSINIZ!” şiarıyla Halit Oral arkadaşın bedenini ateşe vermesidir. Tehlikenin farkına varan PKK militanları ve yurtsever halkımız bedenlerini tutuşturarak Önderliğimizin etrafında ateşten bir çember kurmak istemişlerdir. Zilan’ın fedai çizgisi herkese hakimdir ve bu atmosferde yüze yakın kadro ve yurtsever bedenini ateşe verir, bunlardan onlarcası şehit düşer.

Dünyanın çeşitli yerlerine dağılmış olan Kürt halkı bulunduğu her alanda her türlü yol ve yöntemi kullanarak bir eylemselliğe girer. Komplonun yürütücü gücü olan ABD’nin dönem Dışişleri Bakanı Madeline Albright halkın sahiplenmesi ve gösterdiği tepki karşısında “biz bu kadarını beklemiyorduk” demek zorunda kalmıştır. Bu eylemlilikle-re karşı Amerika ve İsrail birçok yerdeki elçiliklerini kapatmak zorunda

kaldılar. Almanya'daki İsrail elçiliğine yönelik eylemler yapan kitleye İsrail polisi ateş ederek 4 Kürt yurtseverini katleder.

Önderliğin esaretini fırsat bilen Türk devleti büyük operasyonlar geliştirerek, moral üstünlüğünden de faydalanarak gerillayı tasfiye etmek ister. Ancak gerillanın direnişi karşısında bu amacına ulaşamaz.

Önderliğin esareti döneminde halkın gösterdiği büyük bağlılık ve direniş örgütü ayakta tutar. Bu atmosferde Kuzey Kürdistan'da yapılan yerel seçimlerde, tüm engellemelere ve anti demokratik yapıya karşın, 37 belediye kazanılır. Bu aynı zamanda hareketin kitleleştiğini ve büyük bir tabana hitap ettiğini gösterir. Sonrasındaki seçimlerde bu sayı giderek artacaktır. Doğu Kürdistan'da (İran) hiç kimsenin beklemediği düzeyde bir sahiplenme, ayaklanma olur. Ayaklanmalarda onlarca yurtsever İran rejiminin katledilir. Buna karşın Doğu Kürdistan'dan PKK saflarına akın akın katılım olur. Doğu Kürdistan'daki bu kalkışma hareketimizin de beklemediği bir kalkışma olmuştur. Şubat Devrimi olarak adlandırılan bu kalkışma, Önderliğimizin ulusal düzeyde onaylanması anlamına da gelmekteydi. Önderliğimiz uzun yıllar Batı Kürdistan (Suriye) ile direkt ilgilendiğinden Önderliğimizin bu parça açısından etkisi apayrı olmuştur. Yaşanan esarete bu parça tepkisini binlerle gerilla saflarına katılmak biçiminde göstermiştir. Güney Kürdistan'da (Irak) yine halk KDP ve YNK siyasetlerine rağmen Önderliğimize büyük bir sahiplenme gerçekleştirmiş; başka partilere üye yurtseverler bile kendilerini yakmış ve şehit düşmüşlerdir.

Kürdistan'ın dışında da Kürtler bulundukları her yerde tepkilerini ortaya koymuş, hareketi ve Önderliği sahiplenmişlerdir. Bu komplo bir açıdan da PKK'nin ve Önderliğimizin dört parça Kürdistan'daki etkisini tüm yönleriyle gözler önüne sermiş ve hegemonik güçlerle sömürgeciliğin pek çok planını boşa çıkarmıştır. Kürt isyanlarının tümünde isyan önderleri ele geçirildikten ya da tasfiye edildikten sonra isyanlar dağılmıştır. PKK'nin de böyle olacağı hesaplanır. Daha sonra açıklanan İngiliz belgelerinden PKK'ye altı aylık ömür biçtikleri ortaya çıkar.

Önderliğe komplo düzenlenirken Parti 6.kongresini yapmaktadır. Bu yüzden Önderliğe tümenden bir kilitlenme olmaz. Durumun ciddiyeti ve ağırlığı Önderliğe olan güvenden dolayı yeterince anlaşılmaz. Kongre henüz bitmeden Önderlik esir düşer. Bunun üzerine kongre alencele tamamlanarak dağılır ve pratik faaliyetlere yönelir.

Önderlik bu komplonun başarısını “sahte dostluk ve yetersiz yoldaşlık”a bağladı. Bu komplo asıl olarak İngilizler tarafından planlandı, ABD tarafından yürütüldü. İsrail devleti de istihbarat ve teknik takiple destek verir. Diğer Avrupa ülkeleri de göz yumarak veya pasif davranarak buna destek vermişlerdir. Yunanistan ve Rusya ise komplonun içinde uygulayıcı güçler olarak yerlerini almışlardır. Mısır Ortadoğu’da bu rolü oynamıştır. Güneydeki işbirlikçi güçlerde bunun aktif uygulayıcıları ve başlatıcıları olmuşlardır. Zira komplonun başlangıcı Mesut Barzani ve Celal Talabani ile Bill Clinton’ın katıldığı Eylül 1998’de yaptığı Washington Antlaşması’dır. Toplamda otuzun üzerinde devlet çeşitli şekillerde bu komploda yerini almıştır. Komplonun devletlerarası olması, bundan kaynaklanır.

Komplocuların pek çok amacının olduğunu söylemek mümkündür. Önderliğimiz bunları şu şekilde özetlemektedir: “a- Irak Kürt Hareketi’nin giderek daralan etkinlik alanlarını hem liderlik hem de hareketleri açısından yeniden güçlendirmek ve tüm Kürdistan’a yaymak; b- PKK ve önderlik ettiği Özgürlük Hareketi yerine alternatif güçler geliştirmek, yerleştirmek; c- PKK içinden teslimiyetçi ve işbirlikçi gruplar geliştirmek”

Avukatların Önderlikle görüşmeye gitmelerinden sonra Önderlik yeni değerlendirmelerde bulunur. Örgütü bu yeni değerlendirmelere göre hareket etmeye ve böylece oynanan oyunu boşa çıkarmaya çağırır.

30 Mayıs 1999 yılında Önderliği “yargılama” süreci başladı. Bu mahkeme yaklaşık bir ay sürer ve 29 Haziran 1999 yılında Önderliğe idam cezası verilir. İdamın verildiği tarih 1925 Şeyh Said ve arkadaşlarının idam edildikleri gündür. Bu tarih Türk devletinin niyet ve yaklaşımını göstermektedir. Önderliğimiz 1993’ten beri sürdürdüğü barışçıl siyasi yollarla sorunun çözümünü bu dönemde daha güçlü bir şekilde ortaya koyar. Komplocuların bir amacının da Türk-Kürt savaşını çıkarmak olduğunu değerlendirerek, bunun önüne geçmeye çalışır. Barış ve demokrasi söylemlerini öne çıkarır. Barış ortamının gelişmesi için 2 Ağustos 1999’da tarihi bir karar vererek 1 Eylül Dünya Barış Günü’nde gerillanın kuzeyden güneye çekilmesini ister. Ancak devlet güçleri barışa hazır olmadıkları gibi çeşitli operasyonlarla bu geri çekilmeyi engellemek isterler, pek çok çatışma yaşanır ve bu çatışmalarda beş yüze yakın yoldaş şehit düşer. “Barış geliyor, devletle anlaşma var”

gibi yaklaşımlarla gerekli tedbirlerin alınmaması, güçlü planlamaların gerçekleştirilmemesi de bu bilançonun ortaya çıkmasında etkili olur.

Önderlik en az seksen yıldır sürmekte olan Kürt sorununun onurlu bir barış temelinde çözümünü için çalışmalarını tüm zorluklara rağmen sürdürür. Bu çerçevede biri Avrupa'dan biri de dağdan iki barış grubunun Türkiye'ye giriş yapmasını söyler ve bu belli aralıklarla pratikleştirilir. Ancak Türk devleti her iki grubu da zindana atarak onlarca yıllık hapis cezaları yağdırır.

Önderlik başlattığı bu süreçle bir taraftan devleti Kürtleri tanıır ve sorunu çözer bir aşamaya getirmeye çalışırken, diğer taraftan hareketi de belli bir değişime tabii tutar. Parti de Önderliğin bu yaklaşımına yanıt olmak, 6. kongrede çözümlenmeyen sorunları çözmek ve sürece cevap olmak için 2000'de 7.kongreyi toplar. Bu sorunları çözüp Önderliğin istediği doğrultuya girmek için önemli adımlar atılır. Bu anlamda 7. Kongre bir düzeltme kongresi olur.

7.kongre sonrası partiden kaçan Dr. Süleyman (Sait Çürükkaya)'ın verdiği bilgiler temelinde hareket eden ve esasında PKK'nin yarattığı değerleri gasp etmeyi, ele geçirmeyi bir politikaya dönüştüren YNK harekete karşı savaş açar. Aldığı yanlış bilgilerle savaştan kesin zaferle çıkacağını zanneden YNK beklemediği çok güçlü bir direnişle karşılaşır ve denetimindeki bir çok yeri gerillaya kaptırır ve bugün özellikle uluslararası alanda gerillayı sembolize eden dağ pozisyonundaki Kandil alanı tümüyle hareketin eline geçer. Bu sonuç, PKK'nin savaşma kapasitesini bir kez daha herkese göstermiştir.

Önderlik 2002 yılında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) açtığı davaya "SÜMER RAHİP DEVLETİNDEN DEMOKRATİK UYGARLIĞA" adlı savunmayı sunar. Bu savunmayla dış alanda tümenden kriminalize edilen hareket kendinde isim de dahil kimi değişimler gerçekleştirir. Parti örgütlenmesinden kongre örgütlenmesine geçiş sağlanır. 'Kürdistan Özgürlük Ve Demokrasi Kongresi' (KADEK), PKK'nin kendini feshetmesiyle bu temelde kurulur. Ancak bu dönem aynı zamanda hareketin içten çok ciddi sorunlar yaşadığı bir döneme tekabül eder.

YNK savaşıyla amaçlarına ulaşamayan güçler, PKK'yi içten ele geçirme planlarını devreye sokarlar. Önderliğimizin komplonun amaçlarından biri olarak belirttiği:"PKK içinden teslimiyetçi ve işbirlikçi gruplar geliştirmek" devrededir. Hareketin yönetiminde yer alan ve daha son-

ra hareketten kopacak olan kimileri bu dönemde KDP ve YNK aracılığıyla başta ABD olmak üzere komplocu güçlerle gizliden görüşeceklerdir. Savaşta iradesi kırılan, savaşma gücü kalmayan, yorgun düşen bu kesimler, en fazla da partinin yaşam tarzını ve kültürünü aşındıran bir şekilde hareket edeceklerdir.

Hareketin kutsalları, değerleri anlamsızlaştırılarak, hareket sistem içileştirilmeye çalışılacaktır. Bu güçlere en büyük konjonktürel destek de kendisini özgürlüklerin ve demokrasinin havarisi ilan eden ABD'nin 2003 yılında Irak'ı işgali olacaktır. Sömürgecilik, hegemonik güçler ve Güneyli işbirlikçi güçler bu tasfiyeci ekip üzerinden hareketin içine el atmış olurlar. Bu açıdan 2003-2004 yılları hareket açısından son derece kritik bir dönemi ifade eder.

Kapitalist modernitenin Irak'ı işgal biçimindeki Ortadoğu müdahalesi, bu bölgedeki tüm güçleri pek çok açıdan direkt etkiler. Önderliğimiz de yeni bir durum değerlendirmesine giderek, PKK'nin daha başından beri esas aldığı çizgi olan bağımsız olma, özgüce dayanma pozisyonunun sürmesi gerektiğini belirtir. Bu bağımsızlıkçı ve anti-empyralist çizginin ihlali hareketi bölgesel güçler nezdinde de zorlar. Bu süreçte Önderliğe yönelik tecrit de ağırlaştırılır, zaten çok sınırlı olan ilişkisi önemli ölçüde sekteye uğratılır.

Önderlik esasında 1998'den itibaren daha da yoğunluklu bir şekilde geliştirmek istediği barış girişimlerinden herhangi bir sonuç alınmıyınca, 1998 yılında ilan edilen ateşkesin bitirilmesini ve yeni bir hamle sürecine girilmesini ister. Ancak bu savaş yorgunu kesim Önderliğin bu talimatını uygulamadıkları gibi görmezlikten gelerek süreci uzatırlar. Bu durum giderek örgüt içi bir soruna dönüşür. Bu kesimler de gittikçe farklı bir hizip gibi kendilerini örgütlerler.

Örgüt içindeki bu ayrışma giderek kadrolara, oradan halka yansır. Büyük bedellerle, şehitlerin kanıyla yaratılan PKK mirası bu güçler tarafından çarçur edilmek istenir. Bu ayrılıklar yılsonunda yapılan 1.Kongra Gel kongresinde su yüzüne çıkar. Kongrede örgüt fiilen ikiye bölünür. Bu tasfiyeci kesimler önemli ölçüde harekete hakim olduklarını düşünmektedirler. Ancak sınırlı imkanlarla gelişmelerden haberdar olan Önderliğin ve hareketin soy damarlarını temsil eden kadronun tutumu sonucu bu tasfiyeci kesim daha fazla tutunamayarak kaçıp KDP ve YNK'ye sığınır. Gider gitmez de “biz sosyalist değil, libe-

ral demokratiz” diyerek hem gerçek yüzlerini hem de ne kadar düşüklerini ortaya koyarlar.

Bu tasfiyecilik hem sayı hem etki bakımından diğer tüm tasfiyeci girişimlerden daha büyüktür. Adeta hepsinin toplamıdır. Pek çok merkezi kadro bu tasfiyecilik içinde yer alır. Yüzlerce kadro bundan etkilenir. Yine bu süreçte Kürdistan’ın diğer parçaları için kurulan partilerde bu düşüncelerden etkilenir. Önderlik çizgisini tasfiye etme amaçlı bu girişim belki bunu başaramaz, ama hem çok büyük tahribatlara neden olur hem de konjonktürel durumdan yararlanmayı ve hamle geliştirmeyi engeller. Hareketin bu tasfiyeci kesimlerden kurtulmasının ardından tarihi 1 Haziran hamlesi geliştirilebilir ancak. Parti tarihinde ‘ikinci 15 Ağustos Atılımı’ olarak değerlendirilen bu hamleyle 1998 yılından beri sürdürülen tek taraflı ateşkes de sonlanmış olur. Gerilla 1999 yılında çekildiği alanlara tekrar geçer ve savaş yeniden tırmanır. Önderliğin 2013 Newrozunda yaptığı geri çekilme çağrısına kadar da sürer.

6 yılın ardından yeniden hem de önceden boşaltılmış alanlarda NATO’nun kapitalist modernite destekli ikinci en büyük ordusuna karşı savaşmanın zorlukları olsa da kısa sürede gerillanın gösterdiği performans seksen yıllık inkar ve imha politikasında çok büyük gedikler açacaktır. Çok büyük gelişmeler sağlanacaktır. Değişik çevrelerin ve hükümet çevrelerinin talebi üzerine barışın gelişebilmesi için 2006 yılında tekrar tek taraflı ateşkes ilan edilir, ancak kısa bir sürede bu taleplerin de zaman kazanmak ve oyalamak amaçlı olduğu anlaşılır. 2007 sonbaharından itibaren de gerilla çok büyük eylemlere imza atar, Türk silahlı güçleri çok büyük kayıp verir. O güne kadar operasyonlarını daha çok Kuzey Kürdistan’da yapan Türk devleti 5 Kasım 2007 Erdoğan-Bush görüşmesinin ardından artık Güney Kürdistan’a operasyon düzenleyecektir. En gelişmiş tekniklerin kullanılması suretiyle gerçekleştirilen hava saldırılarının yanı sıra, 22 Şubat 2008’de karadan da burayı işgal etmek isteyecektir. ZAP Savaşı bunun ifadesidir. Altı gün boyunca çok yoğunluklu bir şekilde süren bu savaşın sonucunda Türk ordusu kırıma uğrar ve geri çekilmek zorunda kalır. Bu savaşta gerilla kaybı toplam 9 olurken, düşmanın kaybı birkaç yüzü bulur.

Komplonun amaçlarından olan Önderliği etkisizleştirme, hareketi tasfiye etme bir türlü gerçekleşmez ve PKK her geçen gün daha fazla

halklaşır, Önderlik daha da güçlenir, kendisinin etkisi artar. 2009 yerel yönetim seçimlerinin ardından halk yüzü aşkın belediyeyi bin bir hile, oyun ve baskıya rağmen alır. Türk devletinin ve arkasındaki destekleyici güç olarak kapitalist modernitenin buna cevabı, ‘KCK operasyonları’ adı altında mevcut durumda aralarında parlamenter (5), belediye başkanları ve BDP’ninen aktif üyelerinin de yer aldığı tutuklamalar olur. Mevcut durumda on bin civarında insan rehine tutulmakta ve bu davadan yargılanmaktadır.

Bir taraftan hareket tasfiye edilmeye çalışılırken öte yandan hareketle görüşmek durumunda kalınır. Bu çerçevede 2008 yılında devlet hem Önderlikle hem de Oslo’da hareketle görüşmeler yapar. 2010 yılına kadar da bu görüşmeler sürer ancak bunlardan herhangi bir sonuç çıkmaz. Mücadele ve savaş daha da keskinleşir, tırmanır. 2012 yılı bu açıdan çok önemli bir yıl olur ve gerilla alan tutma taktiğİ neticesinde düşmana çok büyük darbeler indirir. Düşman bir kez daha PKK’nin yenilmezliğini ve Önderliğİn sorunun çözümündeki belirleyiciliğİnİ görür ve yeni politikalar geliştirmek zorunda kalır.

Bugün Kürt halkı hala Türk ulus-devletçi yapı tarafından bir halk ve toplum olarak tanınmamakta ve meşru demokratik hakları kabul edilmemektedir. Bu çerçevede Kürt halkının yürüttüğü mücadele bir var olma ve var kalma mücadelesi olmaktadır. Hayli çetin bir mücadeleyle ve zikzaklı bir seyir izleyen bu süreç, geline aşamada barışa en yakın dönemini yaşamaktadır. Mevcut durumda Önderliğimizle devlet ve hükümet arasında sorunun çözümüne dönük görüşmeler sürmektedir.

3.Doğuş Olan Yeni Paradigmanın Temel Parametreleri

PKK doğduğı 1970’ler dünyasında pek çok benzeri gibi, döneme damgasını vuran reel sosyalist yaklaşımı esas aldı. 20. yüzyıldaki ulusal kurtuluş hareketlerinin yaptığını Kürdistan’da yapmak istedi. Yani ‘her ulusa bir devlet’ formülasyonuna uygun olarak hareket etti ve o da Kürtler için ‘bağımsız birleşik, demokratik Kürdistan’ dedi. Buna göre dört parçadan oluşan Kürdistan her parçada sömürgecilikten kurtarılacak ve sonuçta bir Kürdistan devleti kurulacaktı. Programını böyle şekillendirdi. Bu, Marksizm’in ulusal sorunların çözümü için öngördüğü devletçi paradigmaya göre davranmak anlamına geliyordu.

Yani PKK de diğerkleri gibi devletleşerek başta Kürt sorunu olmak üzere, tüm toplumsal sorunları çözecekti.

Yıllar geçtikçe reel sosyalizmin yaşadığı açmazlar daha da belirginlik kazandı, nihayetinde içte yaşanan çürüme sonucu yıkım gerçekleşti, PKK önderliğinde de ideolojik-teorik derinleşme yaşandı ve bu beraberinde yeni arayışları getirdi. Önderliğimizin ‘dogmalarım’ diye tanımladığı şeyler aşıldıkça yeni ufuklar belirmeye başladı. Önderliğimiz Kürt sorununun çözüm yöntemi olarak 1988 yılında Türk basınına verdiği ilk röportajda sorunun çözümünü ille de ayrı bir devlette görmediğini belirtti. Sonrasında devletle dolaylı bir şekilde geliştirilen ilişkiler bu yönlü oldu. Bunun sonucunda 1993 yılında ilk ateşkes de ilan edildi. Ancak bu arayışlar siyasi çözüm yönü önde olan arayışlardı. Önderliğimizin özellikle reel sosyalizmin yıkılmasından sonra teorik-kuramsal arayışları daha da geliştirdi. 1995 yılında yapılan 5. Kongre Politik Raporu’nda **‘Bazı ideolojik, teorik sorunlar’** başlığı altında sorunların çözümüne farklı bir açıdan eğilmeye çalışır. Bu arayışlar bir sonuca bağlanmadan İmralı esaret süreci başlar. Önderliğimizin burada da ilk yaptığı şey, komplonun boşa çıkarılması olur. Daha aciliyet arz eden hususlar vardır, bunlar üzerinde durulmaktadır. Siyasi çözüm için öngörülen temel çerçeve ‘demokratik cumhuriyet’ perspektifi temelinde Kürt sorununun çözülmesidir.

İmralı süreci aynı zamanda Önderliğimizin çok büyük bir derinleşmeyi yaşadığı dönem olacaktır. Bu çerçevede Önderliğimizin AİHM için yazdığı savunmalar dizisi klasik bir savunmanın ötesinde dünya-sistem analizleridir. İşte bu kuramsal yoğunluk içinde bizler 2003 sonrası süreci hareketimizin yeni paradigmal dönemi olarak adlandırıyoruz. Bu yeni paradigmanın adı **‘demokratik-ekolojik ve kadın özgürlüğüne dayalı paradigma’** oluyor. Böylelikle devletçi paradigmadan kopulmuş oluyor. **‘Genelde devlet odaklı, özelde de kapitalist modernist yaşamdan kopuş’** bu yeni paradigmanın özünü oluşturan cümle oluyor. Toplumun komünal ve demokratik olan özünden, doğasından kopmanın sonucu bir sapma olarak yaklaşık yedi bin yıl önce gelişen hiyerarşik devletçi sistemden kopuş bu yeni paradigmaya göre, tüm toplumsal sorunlardan kurtulmanın yegâne yoludur. Zaten oluşma nedeni de budur.

Bu paradigmaya göre, devletçi zihniyetle ve devletleşerek toplumun sorunlarını çözmek mümkün değildir. Çünkü devlet egemenlerin

zihniyetinden çıkmıştır ve onların en örgütlü kurumudur. Hiçbir toplumda devletli kesimler %10'un üzerine çıkmazlar, devlet birilerinin, herkesin değildir. Yeryüzünde ve tarihte tüm toplumun olan bir devlet yoktur, olmamıştır. Devlet ile toplum arasındaki ilişkiyi 'Ne kadar çok toplum o kadar az devlet, ne kadar çok devlet o kadar az toplum' formülasyonu verir. Tarihi böyle okuma, devleti kanserli hücreye benzetir. Nasıl ki kanserli hücre normal olmayıp, organizmaya dıştan yerleşiyor ve sonrasında da diğer normal hücreleri yiyip bitiriyorsa, devletin toplum içinde oynadığı rol de böyledir. Devlet büyürken, toplum küçülür; devlet güçlenirken toplum zayıflar. Bu devlet olgusunun özüdür ve sıfatına bakılmaksızın tüm devletler için geçerli olan en temel husustur. İşte bu nedenledir ki ezilen tüm toplumsal kesimlerin istemlerinin, amaçlarının devletleşerek gerçekleşeceğini sanmak yanlıştır ve bu olamaz. O nedenle ezilenler açısından gerekli olan devletleşerek sorunları çözmek yerine, devletleşmeyerek, ona karşı direnerek toplumsal doğaya uygun örgütlenmelerle sorunların çözümünü esas almaktır.

Hiyerarşik devletçi sistem ortaya çıktığından beri özgürlük eğiliminin bir gereği olarak onu yalnız bırakmayan, ona karşı hep bir direniş içinde olan toplumsal kesimlerin sisteme alternatif olamamalarının, bir süre sonra sistem içinde erimelerinin temel nedeni olarak devletçi sistemden kopamamayı görür. O nedenle toplumsal sorunların (İktidar Sorunu, Toplumun Ahlâk ve Politika Sorunu, Toplumun Zihniyet Sorunları, Toplumun Ekonomik Sorunları, Toplumun Endüstriyalizm Sorunu, Toplumun Ekolojik Sorunu, Toplumsal Cinsiyetçilik, Aile, Kadın ve Nüfus Sorunu, Toplumun Kentleşme Sorunu, Toplumun Sınıf ve Bürokrasi Sorunu, Toplumun Eğitim ve Sağlık Sorunu, Toplumun Militarizm Sorunu, Toplumun Barış ve Demokrasi Sorunu...) çözümünü için devlet dışılığı düşünmek ve devlet dışı olmak şarttır. Devletçi zihniyet ve devletleşmek sorunları çözemez, çünkü tüm bu sorunların yaratıcısı zaten bu zihniyet ve yapılanmadır. Sorunların kaynağı olan bir zihniyetle aynı sorunlar çözülemez.

Tüm bu tespitler çerçevesinde PKK 2003 yılından itibaren devlet kurabilme gücünün olup olmadığına bakılmaksızın ve sadece Kürtler için değil, tüm toplumsal kesimler için devletleşmeyi bir tuzak olarak görür. Ahlaki ve politik toplum diye tanımladığı doğal toplumu, organik toplumu insan türünün var oluş koşulu, eko-sistemi olarak görür.

Devleti de bu eko-sistemle oynama olarak görür. Bu nedenle de devletçi zihniyeti ve devleti insan-toplum olmaktan uzaklaşma, sapma, karşı-devrim olarak görür. Bundan uzak durulması gerektiğini belirtir, çünkü tarihte ve güncelde bundan kurtulamamış onca hareket olmuştur. Tarihte demokratik komünal değerlerin savunusunu yapan, bunun için egemenlere karşı mücadele veren tüm sistem karşıtı çıkışların sistem içinde erimelerinin nedeni olarak da devletçi sistemden kendini kurtaramamayı görür. Geçmişin ulusal kurtuluş hareketleri olarak tanımladığımız etnisite direnişleri, geçmişin sosyal demokrat hareketleri olarak tanımladığımız peygamberlik çıkışları, her türden ezilen sınıf kalkışmaları, Marksizmin ekolleri (reel sosyalist sistem, ulusal kurtuluş hareketleri ve sosyal demokratlar) ve daha niceleri az bedel ödediklerinden, eksik çalıştıklarından dolayı sistemin içinde erimediler. Zihniyetleri önemli ölçüde devletçi olduğundan, model olarak da devleti tüm sorunların çözüm anahtarı olarak gördüklerinden eridiler. Yani araç olarak belledikleri devlet, amaç olarak belledikleri özgürlük, eşitlik, adalet vb demokratik komünal değerleri yuttu. Bu kaçınılmazdı, çünkü devletin mayası ve özü bozuktu. O kaçınılmaz olarak kötüydü, onunla toplumun sorunları çözülemezdi. Tam da bu noktada PKK Önderliği ‘eğer eski paradigmayla başarıya ulaşırsaydık, yani devletleşseydik, sonumuz KDP ve YNK gibi olacaktı’ dedi. Ontolojik olarak karşı olduğu KDP ve YNK gibi olmamak, sistem içinde erimemek ve sistem karşıtı tüm güçlerin özelemlerini başarıya ulaştırabilmek için de merkezi uygarlık sisteminden ve onun güncel versiyonu kapitalist moderniteden kopmak yapılması gereken en öncelikli husustur. O açıdan PKK toplum için gerçek kurtuluşu merkezi uygarlık sisteminden ve onun günümüzdeki temsilcisi kapitalist moderniteden kopuşta görür.

Bu tarih okumasına göre, merkezi uygarlık sisteminin her dönemi köleliktir. Marksizm köleci dönemi sadece doğal toplumla feodal dönem arasına sıkıştırırken, bizim tarih okumamızda hiyerarşik devletçi sistem tüm dönemleriyle birlikte bir kölelik sistemidir. Bu çerçevede doğal toplum ile devletin çıkışına kadarki dönemi, bizler ‘hiyerarşik aşama’ olarak tanımlıyoruz. Bu dönemde henüz bildik anlamda kölelik olmamasına karşın, jerontokratların eğilimi bu olduğundan ve toplumun organik olan yapısından ilk kopuş bu dönemde geliştiğinden, biz bu döneme, ‘Köle Toplumun Doğuşu’ deriz. Bilinen köleci dönemi ‘Köle Toplumun Oluşumu’, bilinen feodal dönemi ‘Olgunlaşmış Kölelik

Dönemi', bilinen kapitalist modernite dönemini de 'Genelleşmiş ve Derinleşmiş Kölelik' olarak adlandırıyoruz. Bu tarih okumasına göre, tarih ve toplum hep ileriye doğru hareket etmez. Kaynağını Newton'un 'düzgün doğrusal hareket'inden alan ve tarihin hep ileriye doğru aktığını düşünen görüş, gelinen aşamada hem kuantum fiziğinin ortaya koyduğu yeni veriler temelinde yanlışlanmıştır, hem de güncel yaşam tarihin ve toplumun hep ileriye doğru akmadığını ortaya koymuştur. Yaşanan onca toplumsal sorun, eko-sistemin yok edilmesi, ulus-devletlerin ve egonun yol açtığı dünya çapındaki amansız savaşlar, insanlarda yaşanan kölelik... Tarihin, insanlığın hiç de zannedildiği gibi ilerlemediğini, bilakis bir gerilemenin yaşandığını ortaya koymaktadır. Merkezi uygarlık tarihi kendisinden ibaretmiş ve gerçek tarih kendisinin tarihiymiş gibi yansıtırsa da ve bu konuda gerçek anlamda bir tekel olsa da o bir sapmadır, insanlıktan düşme halidir, anormaldir, toplumun doğasında olmayan bir şeydir. Bu nedenle de insanlığın ilelebet hem de kapitalizm koşullarında bu sistemle yaşaması mümkün değildir. İnsanlık ya kendi var oluş koşulu olan toplumsallığı yok ederek, kendi kökünü kazacaktır ya da bu anormal sistem aşılabacaktır. Egemenlerin sistemini tarihin çöp sepetine atabilmek için de toplumsal güçlere gerekli olan kendilerine ait, hakikate uygun ve karşıtlarından daha güçlü bir zihniyet dünyasıdır. Çünkü toplumsal ve insansal gerçeklikler inşa edilmiş gerçekliklerdir. İnşa mümkündür. Ezilenler bu kadar yaşamak zorunda değildir, gerekli olan zihniyetin toplumsal doğaya uygun olmasıdır.

Bu paradigmadan tarihe bakıldığında tüm yerelliklere karşın esasında iki temel zihniyetin, yaşam tarzının ve buna bağlı olarak paradigmanın yaşandığını görürüz. Bunlardan ilki kaynağını ilk toplumdan alan, toplumun doğasına uygun zihniyettir. Her şeyi canlı olarak gören, bu nedenle de herhangi bir toplumsal ve ekolojik sorun yaratmayan bu zihniyetin ne kadar hakiki olduğunu, aradan geçen binlerce yıldan sonra kuantum fiziği de her şeyin canlı olduğunu söylediğinde insanlık daha iyi anladı. Zihinsel ve bedensel bütünlük halindedir toplum. 'Hakikat bütündür' tespiti tüm özellikleri bu dönemde olduğu gibi yaşanır. Toplum tüm bileşenleriyle bir bütündür. Cinsler bir bütündür. İnsan-doğa bir bütündür. İnsanın kendisi bir bütündür, parçalanmış değildir. İnsanın düşündüğü ile yaptığı, yaptığı ile yapması gereken aynıdır. Her iki zekâ türünde denge vardır. Doğadan insan top-

lumuna da geçen simbiyotik ilişkidir. ‘Ya hep ya hiç’ kuralı bunu her yönüyle açıklar. Bu aynı zamanda neden ‘tüm hakikatlerin kaynağı’ olarak toplumsal doğa’yı gördüğümüzü de açıklar. Bu ele alış aynı zamanda insan ve toplumun hakikatini de vermiş olur. Toplumsal güçler açısından yapılması gereken toplumun doğasından doğan bu zihniyeti edinmek ve zihniyetten doğan simbiyotik ilişkiyi yaşamın her anına yedirmektir.

Bu zihniyetin karşıt kutbunda da bahsettiğimiz nesneleştiren zihniyet ve ondan doğan devletçi paradigma yer alır. Bu zihniyete en genel anlamıyla özneleştiren-nesneleştiren zihniyet demektediriz. Bu zihniyet oluştuğu ilk günden beri yaşamı ve toplumun her alanını parçalamayı en temel işi bellemiştir. Yarattığı sanal parçalardan da birini aktifleştirirken diğerini pasifleştirmekte, birini büyütürken diğerini küçültmekte, birini güçlendirirken diğerini güçsüzleştirmekte, özcesi birini özneleştirirken, diğerini de nesneleştirmektedir. Bunu egemen insan (tanrı-kral)-ezilen insan (köle, kul), erkek-kadın, insan (erkek)-doğa ilişkisine yedirerek, çok sistematik bir şekilde teorileştirmiştir. Bunu mitolojik, dini, felsefik ve bilimsel düşünüş döneminde de görmek mümkündür. Başta Sümer mitolojisi olmak üzere tüm devletçi mitolojiler, tek tanrılı dinler, Uzakdoğu’da da en belirgin olarak Brahmanizm; başta Heraklitos, Pisagor, Platon ve Aristo olmak üzere belli başlı filozoflar; Galileo, F. Bacon, J. Locke, Descartes ve Newton gibi modernist paradigmanın temellerini atan bilim adamları çok mükemmel bir şekilde bu özne-nesne zihniyetini örmüşlerdir. Geline aşamada fizik bilimi ve toplumsal yaşam ilk insanların özne-nesne ayırımına yer vermeyen, her şeyi canlı gören zihniyetinin doğru olduğunu ortaya koysa da ne yazık ki ideolojik kimlikler adına yapılanlar böylesi hakikat dışı olmuştur ve bugün de hakim algı yine budur.

Bu zihniyetin temsilcileri, toplumu parçalayıp, sınıflar yaratarak demokrasi sorunlarını, kadın-erkek ilişkisini hakim-köle denklemine oturtturarak cinsiyetçiliği, insan-doğa birlikteliğini ve bütünlüğünü insandan ‘yana’ bozarak da ekolojik sorunları yaratmıştır. Geline aşamada bu her üç konuda da insanlık tam bir çıkmazı yaşamaktadır. Herkes demokratikleşmeden, kadın-erkek eşitliğinden ve ekolojik dengenin öneminden bahseder hale gelmiştir. Bu aslında yaşamın kendisi anlamına gelen bu alanlarda ne kadar sapıldığını ortaya koyar.

İşte yeni paradigma '**demokratik, ekolojik ve kadın özgürlüğüne dayalı**' olarak tanımlanırken, devletçi sistemin kendisini üzerine kurduğu üçlü ayağı yıkarak, yerine yaşamı kurmayı öngörür. Bu yönüyle her üç olgu da öylesine belirlenmiş hususlar değildir. Her üç ayağın da kesinlikle özüne (toplumsal doğaya) uygun olarak yeniden örülmeye ihtiyacı vardır. Gerçek kurtuluş ve eşitlik-özgürlük mücadelelerinin başarıya ulaşması da ancak böyle olur.

Yeni paradigma bu zihniyete dayalı bedenleşmeyi de demokratik konfederalizm olarak adlandırır. Demokratik konfederalizm toplumun devlet dışı örgütlenmesidir. Komün ve meclislere dayanır. Komünü hem yaşam tarzı olarak değerlendirir hem de bir örgütlenme biçimi olarak görür. Komün köy ve sokaklarda doğrudan demokrasinin işletildiği yerdir. Yaşı 16 ve üzeri olan herkesin direkt üyesi olduğu ve söz, tartışma ve karar hakkını kullandığı en küçük örgütlenme birimidir. Buradan kent meclislerine, oradan eyalet-bölge meclislerine ve oradan da demokratik ulus meclisine kadar bir örgütlülüğü esas alır. En genel anlamda da Dünya Demokratik Konfederalizmini egemenlerin küresel imparatorluğuna alternatif olarak inşa etmeyi hedefler. Bu gerçek anlamda bir doğrudan demokrasidir. Demokrasiyi de devlet dışı toplumsallığın yönetim ve yaşam tarzı olarak görür. Yani demokrasi algısı da sistem içi olmayıp, tamamen devlet dışıdır. Demokrasiyi devletin bir rejimi veya biçimi olarak görmez. Devletin ve Demos'un (halkın) özünün farklı olmasından kaynaklı da hiçbir devletin demokratik olamayacağını belirtir. Devletlerin ancak demokrasiye (topluma ve onun iradesine) duyarlı olabileceğini söyler.

Hiç kuşkusuz ki yeni paradigma hususunda daha belirtilecek çok şey vardır. Ancak iskeleti hakkında bunları söylemek mümkün. Ancak ulus, kadın, sınıf, modernite, devrim, demokrasi, toplum, ekoloji, doğa'lar gibi konular çok çok önemlidir. Bu konularda mevcut sistemin bilme sınırını aşmaya kesinlikle ihtiyaç vardır. Aksi halde şu ana kadar yapılanların bir tekrarını yaşamaktan hiçbir toplumsal kesim kurtulamaz. Önder Apo'nun bir bütün olarak son beş ciltlik savunmalarında açılmadığı paradigma ve sistemini anlatmak için çok çok büyük çalışmalar yapmak gerekmektedir. Bu broşür sadece temelde PKK tarihi ve yeni paradigmanın temel boyutlarını dile getirmeyi amaçladığından kapsamı itibarıyla anlatılabilecekler ele alınmıştır.